

Magnificencje,

Ekscelencjo,

Wysoki Senacie,

Dostojni Goście,

Szanowni Państwo,

Drodzy Pracownicy, Studenci i Doktoranci!

Spotykamy się dzisiaj na wyjątkowej inauguracji, pierwszej w historii naszej Alma Mater pod nową nazwą. Pierwszej - uniwersyteckiej. Ma dla nas wymiar szczególny również fakt, że pierwsza inauguracja w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie odbywa się w tak ważnym dla Polski roku - jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Naszą Ojczyznę niepodległości. Jest to także istotny rok dla całego szkolnictwa wyższego i nauki polskiej - rok wejścia w życie nowej Ustawy 2.0 - zwanej Konstytucją dla Nauki.

Tym bardziej cieszę się zatem, że w tej wyjątkowej uroczystości są z nami dostojni goście, wieloletni przyjaciele Uczelni, przedstawiciele licznych ośrodków akademickich z kraju i zagranicy oraz reprezentanci otoczenia społeczno-gospodarczego miasta i regionu. Kieruję słowa serdecznego podziękowania za dzisiejszą obecność do wszystkich Państwa, ale chcę wyróżnić

Panów Rektorów dwóch uczelni, dla których ten rok jest szczególny - Pana prof. dr. hab. Norberta Sczygiola, rektora Politechniki Częstochowskiej, która w tym roku obchodzi 70. lecie istnienia, oraz Pana prof. dr hab. Jarosława Janickiego, rektora Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, która świętuje w tym roku 50. lecie funkcjonowania. Społecznościom akademickim kierowanych przez Panów Rektorów Uczelni w imieniu naszego Uniwersytetu składam z okazji pięknych jubileuszy serdeczne gratulacje i życzenia dalszych lat udanej działalności.

Najserdeczniej zaś witam studentów pierwszego roku, młodych ludzi, którzy wybrali nasz Uniwersytet jako miejsce zdobywania wiedzy i umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu. Dzisiaj w czasie immatrykulacji staniecie się członkami wspólnoty akademickiej naszego Uniwersytetu.

Inauguracja roku akademickiego w Uczelni funkcjonującej od niespełna kilku miesięcy pod nową nazwą skłania do refleksji nad przyszłością i rozwojem, zachęca do poszukiwania odpowiedzi na fundamentalne pytania: jakiego uniwersytetu potrzebuje nasze miasto i region, jak sytuuje się nasz uniwersytet na mapie uczelni wyższych w Polsce i w Europie?

Przyszłość Uczelni budujemy równocześnie ze świadomością rangi tradycji i znaczenia osiągnięć naszych poprzedników, wszystkich tych, którzy pracowali nad rozwojem Uczelni w mieście od wielu lat mającym ambicje ośrodka uniwersyteckiego. Świadczą o tym różne źródła, nawet tak odległe, jak pochodzące z początku 1945 roku, na które natknęłam się ostatnio w czasie własnej pracy naukowej. Krótko się do nich odwołam, bo wiele mówią nie tylko o ówczesnej sytuacji szkolnictwa wyższego w Częstochowie. Po koniec lutego 1945 roku częstochowskie społeczeństwo z żalem żegnało się z profesorami i

studentami, którzy tworzyli w naszym mieście uniwersytet, a przybyli do Częstochowy po klęsce powstania warszawskiego. Wspominano w prasie, że przez kilka miesięcy toczyło się w naszym mieście intensywne - na miarę ówczesnych możliwości - życie naukowe i dydaktyczne w wielu obszarach. Wymieniano tworzące strukturę ówczesnego Uniwersytetu wydział prawny, humanitarny (polonistyka, historia i pedagogika), lekarski i farmaceutyczny, a także wydziały politechniczne z chemią i fizyką. Razem z wyjazdem akademików, jak pisano, "Plan stworzenia uniwersytetu w Częstochowie został na razie zaniechany" a władze podjęły decyzję, że "Częstochowa jako miasto położone u wrót naszego okręgu przemysłowego posiadać będzie uczelnie o charakterze praktycznym, jak szkoła techniczna, wyższa szkoła handlowa, pedagogium itd." Okazało się, że przewidywania z 1945 utrwaliły się na dłużej, a tymczasowe "na razie" przeciągnęło się na kilkadziesiąt lat.

Z naszego punktu widzenia, z perspektywy dzisiejszej inauguracji w Uniwersytecie możemy powiedzieć, że udało nam się zrealizować marzenia i aspiracje wielu pokoleń częstochowian. Wiem, że brzmi to górnolotnie, ale jest prawdziwe. Nie szkodzi, że na uniwersytet musiały czekać naprawdę całe pokolenia. Ważne, że ostatecznie uniwersytet w Częstochowie stał się faktem. I jest to zasługa wspólnoty tworzącej społeczność akademicką, pracowników naukowych i dydaktycznych, studentów i doktorantów, pracowników administracji, którym w tym uroczystym dniu inauguracji roku akademickiego w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie chcę serdecznie podziękować za pracę, wysiłek i za sukces, jakim było uzyskanie statusu uniwersytetu! Chcę także podziękować absolwentom, ponad 65 tysiącom osób, które także budują wizerunek naszej Uczelni i wiem, że są dumni z rozwoju ich Alma Mater.

Dziś, jako społeczność Uniwersytetu mamy pełną świadomość, że prestiżowa zmiana nazwy uczelni stawia przez nami poważne zadania. Aby nasz młody Uniwersytet działał na jak najwyższym poziomie, potrzebna jest wyężona praca i aktywność naukowa oraz dydaktyczna. Że jesteśmy do takiej pracy gotowi, potwierdził chociażby poprzedni rok akademicki, w czasie którego bardzo dużo działało się w nauce, dydaktyce i pracy organizacyjnej.

Odnotaliśmy w ubiegłym roku znaczny rozwój kadry naukowej. Kilkanaście osób uzyskało tytuły i stopnie, w tym aż sześciu pracowników tytuły naukowe profesora. Odbyło się kilkanaście konferencji naukowych z udziałem licznych przedstawicieli z kraju i zagranicy. Opracowane przez naszych pracowników patenty były wyróżniane przez gremia międzynarodowe.

Był to rok wielu sukcesów naukowych w zakresie zdobywania grantów na prace badawcze, wygrywanych w drodze konkursowej, w której nasza Uczelnia musiała mierzyć się z wieloma innymi ośrodkami. Co cieszy szczególnie, w kilku wygranych, milionowych i wielomilionowych projektach naukowych jesteśmy liderami konsorcjów, w skład których wchodzi bardzo silne uczelnie i instytuty naukowe, także zagraniczne. Instytucje te zaufały nam jako Uczelni, z którą warto współpracować i działać.

Także w przypadku projektów europejskich, mających na celu kształcenie i rozwój kierunków, kadry oraz działania na rzecz studentów np. w ramach studiów dualnych, uzyskaliśmy znaczące kwoty finansowe. Dość powiedzieć, że nie tylko nie odpuściliśmy żadnego konkursu, ale i wygraliśmy w niemal wszystkich, w których startowaliśmy! Największą uzyskaną w tym programach

kwotą jest prawie 6 i pół mln w ramach Zintegrowanych Programów Uczelni. Z wielką satysfakcją przystąpiliśmy do realizacji wygranego projektu Uniwersytet Młodego Odkrywcy, którego założeniem jest angażowanie w edukacyjne działania naukowe najmłodszych mieszkańców miasta i regionu, dzieci i młodzież. Pozostałe wygrane są to projekty dla kierunków *pielęgniarstwo* (prawie 800.000 zł), *fizjoterapia*, *informatyka*, *innowacyjne technologie i nowoczesne materiały*, *inżynieria bezpieczeństwa* oraz *dietetyka*, a także dwóch kierunków utworzonym w ścisłej współpracy z pracodawcami jako tzw. studia dualne, w czasie których studenci studiują i pracują w ramach płatnych staży: *Innowacyjne technologie i nowoczesne materiały* (projekt za ponad milion złotych) oraz *Język niemiecki w obrocie gospodarczym* (projekt za ponad 600.000 zł).

W dydaktyce w ubiegłym roku silnie pracowaliśmy nad kierunkami, na których kształcenie ledwo co się rozpoczęło. Bardzo jesteśmy dumni z naszego kierunku *prawo*, które cieszy się wielkim zainteresowaniem kandydatów. Otrzymaliśmy uprawnienia do prowadzenia nowych kierunków. Po raz pierwszy rekrutowaliśmy na *inżynierię multimedialną*, *edukację przedszkolną i wczesnoszkolną*, *pedagogikę specjalną*, *iberoznawstwo* oraz na magisterską *fizjoterapię*. Wzmocniliśmy studia z zakresu *dietetyki*, uruchamiając studia II stopnia *żywność człowieka i dietetyka*. Bardzo dobre wyniki rekrutacji odnotowały *kryminalistyka i systemy bezpieczeństwa*, *kosmetologia*, *psychoprofilaktyka*, *dziennikarstwo i kultura mediów*. I oczywiście silne u nas od lat kierunki kształcące w zakresie języków obcych. Na wszystkich kierunkach proponujemy nowatorskie metody dydaktyczne, przede wszystkim systemowo i na podstawie autorskiego projektu wprowadzony w naszej Uczelni tutoring oraz nauczanie on-line.

Rozwijamy ofertę kształcenia ustawicznego poprzez nowe propozycje studiów podyplomowych, kursów i szkoleń. Studenci licznie korzystają z możliwości bezpłatnego poszerzania kompetencji językowych, wybierając kursy z języków obcych rzadkich czy rzadziej w Polsce stosowanych. To też wyróżnik naszego Uniwersytetu. W zeszłym roku aż 200 studentów uzyskało certyfikaty z języków hiszpańskiego, włoskiego, portugalskiego, czeskiego, chińskiego oraz serbskiego. Uczelnia przystąpiła również do projektu "Edukacja wojskowa studentów w ramach Legii Akademickiej", w którym uczestniczyło z powodzeniem kilkudziesięciu studentów.

Osiągnięciom naukowym i dydaktycznym towarzyszyły sukcesy sportowe naszych studentów, docenione także w formie nagród Ministra Sportu dla pracowników za ich działalność trenerską. Spośród wielu jednym z najważniejszych sukcesów było otrzymanie aż 15 medali Akademickich Mistrzostw Polski w tym 3 w klasyfikacji generalnej (piłka nożna, piłka siatkowa mężczyzn, tenis stołowy kobiet), a także medale zdobyte w dyscyplinie podnoszenie ciężarów.

Wiele działań naukowych i dydaktycznych prowadzimy z uwzględnieniem współpracy międzynarodowej. Rozszerzamy nasze kontakty zagraniczne, odpowiadamy na propozycje współpracy, jesteśmy bowiem doceniani jako solidny partner do wspólnych działań badawczych a także postrzegani jako atrakcyjne i dające szansę rozwoju miejsce do studiowania i wymiany międzynarodowej kadry, studentów i doktorantów. Dowodem uznania działań w tym zakresie są dwa sukcesy Uniwersytetu z ostatniego roku - wygrana projektu z zakresu sztuki w ramach programu Ceepus, w którym nasza Uczelnia jest koordynatorem sieci uczelni europejskich, a także niemal z ostatnich dni zwycięstwo projektu w konkursie programu „PROM” na kwotę prawie 700.000

zł, propagującego międzynarodową wymianę stypendialną doktorantów i kadry w ramach Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Także obecność dzisiaj wielu przedstawicieli uczelni zagranicznych, którym za przyjazd do nas bardzo serdecznie dziękuję, potwierdza naszą aktywność w obszarze umiędzynarodowienia.

Dzięki wielorakim formom działalności Uczelni okazujemy się też rzetelną jednostką naukowo-dydaktyczną dla współpracy z instytucjami oraz pracodawcami miasta i regionu, a także reprezentującymi pracodawców organizacjami i stowarzyszeniami, m.in. Regionalną Izbą Przemysłowo-Handlową. Wyrazem docenienia naszych osiągnięć jest przyznana Uniwersytetowi kilka dni temu nagroda Jurajskiego Produktu Roku.

Szanowni Państwo!

Doskonale wiemy, że właśnie takimi działaniami i osiągnięciami mogliśmy się wspierać w naszych staraniach o zmianę nazwy Uczelni, która przecież nie nastąpiła automatycznie. Akademia musiała przedstawić swój potencjał naukowy i dydaktyczny, oraz potwierdzić, że zasługuje na nobilitującą nazwę uniwersytetu.

Pracę i działalność społeczności akademickiej docenił Wicepremier Jarosław Gowin, który w czasie wizyty w naszej Uczelni osobiście przekazał nam akt prawny - rozporządzenie o zmianie nazwy. W czasie spotkania Wicepremier podkreślił, iż osiągnięcie statusu uniwersytetu jest wynikiem ciężkiej pracy całej społeczności akademickiej oraz licznych przyjaciół, polityków i środowisk wspierających częstochowską Uczelnią. Podobnie Wiceminister Piotr Müller, który odbył wizytę w naszym Uniwersytecie, dobrze ocenił naszą

dotychczasową pracę i starania o rozwój Uczelni. W czasie wizyty Wiceministra otrzymaliśmy m.in. świetną informację o przygotowywanych dla Uniwersytetu obligacjach, przeznaczonych na działania inwestycyjne. Wiceminister potwierdził również przychylność Ministerstwa do starań Uczelni o uruchomienie kierunku lekarskiego. Dwa dni temu odwiedził nasz Uniwersytet Wiceminister Zdrowia Maciej Miłkowski, który uroczyście przekazał Uczelni czek na projekt rozwoju kierunku *pielęgniarstwo*.

Szanowni Państwo!

W roku akademickim, który inaugurujemy, wchodzi w życie ustawa Prawo szkolnictwie wyższym i nauce, zwana Konstytucją dla Nauki. Ustawa ta stawia przed uczelniami poważne zadania. Przede wszystkim wymaga zmiany w zakresie kształtowania polityki naukowej Uczelni. Jesteśmy na wyzwania nowej Ustawy przygotowani, już oceniliśmy swoje siły, wiemy, w jakich dyscyplinach będziemy się rozwijać. Zmiana ustawy sprzyja samoocenie, oglądowi kadry, diagnozie możliwości rozwoju. Zachęca nas także do eksploracji nowych obszarów przy równoczesnej pracy nad rozwojem dziedzin, w których jesteśmy silni od lat. Uczelnia przygotowała kilka programów wspomagających naukowców reprezentujących podstawowe dla naszego Uniwersytetu dyscypliny, m.in. poprzez program Kluczowych Projektów Jednostki. Zamierzamy mocno popierać te kierunki badań naukowych, dzięki którym jesteśmy rozpoznawalni i dzięki którym możemy podkreślić naszą specyfikę na mapie ośrodków naukowo-dydaktycznych w kraju. Wymaga to również budowania silniejszych zespołów badawczych, które staną się swoistymi naukowymi wizytówkami dyscyplin Uniwersytetu. A chcę podkreślić, że Uniwersytet ma silną kadrę naukową i dydaktyczną. Na prawie 450

pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych ponad 150 czyli ponad 1/3 to pracownicy z tytułami naukowymi profesora i stopniami doktora habilitowanego.

W nowy rok akademicki wkraczamy z liczbą ponad 5000 studentów i słuchaczy, w tym prawie 2200 nowych studentów pierwszego roku studiów I, II i III stopnia, także studentów zagranicznych oraz przebywających w naszej uczelni w ramach wymiany semestralnej. Kształcimy na ponad 40 kierunkach studiów we wszystkich niemal dziedzinach nauki i sztuki.

W dydaktyce z pewnością będziemy wzmacniać kierunki klasyczne, ale też będziemy próbować uruchomić kolejne, zgodne z zapotrzebowaniem rynku pracy, budujące formułę wielodzinowej jednostki uniwersyteckiej. Cały rok będziemy się przygotowywać do uruchomienia kierunku z zakresu filmu i nowych mediów, którego siłą ma być kadra składająca się z osób reprezentujących ten obszar działalności artystycznej, filmowców znanych w kraju i za granicą. Kolejnym wyzwaniem, do którego nie tylko się przymierzamy, ale już jesteśmy mocno zaawansowani w działaniach, jest utworzenie kierunku lekarskiego. Mamy aprobatę dla naszych starań wszystkich najważniejszych organów i instytucji, jesteśmy w trakcie pracy nad wnioskiem o uprawnienia w dyscyplinie nauki o zdrowiu, a także w trakcie opracowywania wniosku o kierunek lekarski, kompletowania kadry, oceny możliwości infrastrukturalnych oraz zabiegów o społeczne poparcie dla naszej inicjatywy. Są dzisiaj z nami przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, jedni z najważniejszych przedsiębiorców miasta i regionu, którzy przyjęli zaproszenie Uniwersytetu do Rady Społecznej kierunku lekarskiego i którym za wolę współpracy z naszą Uczelnią bardzo serdecznie dziękuję.

Podziękowania za udział w Radzie Społecznej kierunku lekarskiego niech będą częścią większych podziękowań, na które pozwolę sobie w tym miejscu, przypominając zasługi wielu osób dla funkcjonowania i rozwoju Uczelni w przeszłości i dzisiaj. Chciałabym, aby nazwiska tych osób zabrzmiały na pierwszej uniwersyteckiej inauguracji.

Są to m.in. posłowie i senatorowie Sejmu i Senatu poprzednich i obecnej kadencji, reprezentujących różne partie i ugrupowania polityczne, którzy weszli w skład Parlamentarnego Zespołu ds. utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego: Szymon Giżyński jako przewodniczący, czterech wiceprzewodniczących: Lidia Burzyńska, Krzysztof Maciejewski, Halina Rozpondek, Artur Warzocha, ponadto posłowie i senatorowie Andrzej Gawron, Konrad Głębocki, Tomasz Jaskóła, Izabela Leszczyna, Ryszard Majer, Beata Mateusiak-Pielucha, Anna Milczanowska i Piotr Polak. W działania na rzecz osiągnięcia statusu Uniwersytetu angażowali się również inni posłowie i senatorowie kilku wcześniejszych kadencji, wśród nich m.in. Danuta Polak i Andrzej Szewiński, a także - co chcę szczególnie podkreślić - europosłowie Premier Jerzy Buzek oraz Jadwiga Wiśniewska.

Kieruję słowa podziękowania za wszelkie formy wsparcia w stronę JE Metropolity Częstochowskiego Księdza Arcybiskupa dra Wacława Depo oraz duszpasterstwa akademickiego.

Uczelni pomagały w różnym zakresie i w różnych obszarach działalności władze miasta Częstochowy, w czasie kadencji moich bezpośrednich poprzedników i w czasie mojej kadencji m.in. prezydenci Halina Rozpondek, Tadeusz Wrona i Krzysztof Matyjaszczyk. Chcę też w tym miejscu podziękować za współpracę prof. Wiesławowi Gworysowi, byłemu rektorowi innej uczelni

częstochowskiej, Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Turystyki, której aktywa i elementy bazy dydaktycznej a także zasoby biblioteczne zasilily naszą Uczelnię.

W ostatnim roku akademickim na szczególne podkreślenie zasługują działania Senatora Artura Warzochy podejmowane we współpracy z różnymi jednostkami, wydziałami i instytutami Uczelni. Z inicjatywy Pana Senatora nasza Uczelnia, wtedy jeszcze Akademia, była głównym naukowym organizatorem wydarzenia, które odbywało się w Senacie RP - konferencji poświęconej Zofii Kossak. Jego autorstwa jest pomysł "częstochowskiej filmówki". Senator bardzo aktywnie zaangażował się w nasz projekt utworzenia w Uniwersytecie kierunku lekarskiego, tak ważnego dla rozwoju miasta i regionu. Z inicjatywy Senatora Uczelnia otrzymała dodatkową dotację przeznaczoną na dom studencki w wysokości ponad 300.000 zł.

Kieruję również podziękowania do Posła Szymona Giżyńskiego, Wiceministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, za zabiegi mające na celu dofinansowanie kwotą miliona złotych kierunków medycznych i nauk o zdrowiu. Pomysł ten poparli parlamentarzyści ziemi częstochowskiej, za co też bardzo serdecznie dziękuję.

Wciąż biorąc pod uwagę ubiegły rok akademicki, chcę również podziękować Prezydentowi Miasta Częstochowy Krzysztofowi Matyjaszczykowi za dofinansowanie działań promocyjnych Uniwersytetu. Uczelnia otrzymała 100.000 zł na promocję kierunków kształcenia a także 20.000 na promocję sportu akademickiego, w tym przede wszystkim AZS UJD.

Wszystkim osobom i instytucjom, władzom państwowym i regionalnym, niezależnie od opcji i sympatii politycznych, za wszelkie działania, które nasz Uniwersytet wspierają i rozwijają bardzo serdecznie dziękuję!

Szanowni Państwo!

U progu nowego roku akademickiego życzę wszystkim, studentom, doktorantom, kadrze badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej, a także pracownikom administracji, sił do zmierzenia się z wyzwaniami, które stawia przed nami współczesna nauka i edukacja. Życzę sukcesów i satysfakcji z osiągnięć na wszystkich polach badawczych i dydaktycznych. Dobrze wykorzystajmy możliwości, które daje Ustawa 2.0, tak, aby wszystkie zmiany w Uczelni miały na celu rozwój Uniwersytetu i tworzącej go społeczności, rozumianej w duchu idei Karla Jaspersa jako wspólnota uczonych i studentów, i jako wspólnota nauk.

Na zakończenie jeszcze raz zwracam się do studentów i doktorantów, będących najważniejszą częścią społeczności akademickiej. Rozpoczynacie - w przypadku studentów pierwszego roku i kontynuujecie - w przypadku studentów i doktorantów wyższych lat - wspaniały okres życia. Wykorzystajcie go jak najlepiej, pracowicie, ale i z radością, sięgając po wszelkie możliwości, jakie daje Wam studiowanie w Uniwersytecie. Uczcie się i rozwijajcie, nabywajcie wiedzę i kształtujcie umiejętności, bierzcie aktywny udział w życiu naukowym, artystycznym i sportowym. W Waszych staraniach będzie Was wspierać świetna kadra naukowa i dydaktyczna Uniwersytetu. Patrzcie w przyszłość z nadzieją i odwagą, a Waszym działaniom, tak jak działaniom całego Uniwersytetu, niech towarzyszą słowa Johanna Wolfganga Goethego: *Jeśli możesz coś zrobić lub marzysz, że mógłbyś to zrobić, zabierz się za to. Odwaga ma w sobie moc geniuszu.*